

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/371984690>

Çocuklara Medya Alanındaki Mesleklerin Tanıtımı

Chapter · October 2022

CITATIONS

0

2 authors:

Mustafa Erol

Yildiz Technical University

15 PUBLICATIONS 109 CITATIONS

SEE PROFILE

Ahmet Erol

Pamukkale University

36 PUBLICATIONS 193 CITATIONS

SEE PROFILE

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

Tipitop ve Arkadaşları İle Toprağı Tanıyoruz 6 İsimli Toprak Eğitimi Projesi'nin Etkisinin İncelenmesi [View project](#)

4-6 Yaş Çocuklarına Yönelik Öz-Düzenleme Becerileri Ölçeğinin Geliştirilmesi (Anne Formu) [View project](#)

MEDYA OKURYAZARLIĞI EĞİTİMİ

EDITÖRLER
İSMAİL YAVUZ ÖZTÜRK
SERKAN SAY

Medya okuryazarlığı ve bunun eğitimi, iletişim sürecinden ayrı düşünülemeyen kavramlardır. Kaynak tarafından çeşitli kodlama sistemleri aracılığıyla somutlaştırılan mesajın uygun araç ve kanallarla alıcıya aktarılması ve alıcının geri bildirimde bulunması biçiminde özetlenebilecek iletişim, 21. yüzyılda, bilişim teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişimle birlikte ele alındığı zaman medya okuryazarlığı eğitimi açısından önemli yerini daha da belirginleştirmektedir. Sadece işitme kanalına hitap eden radyoya başlayan; işitme ve görme kanalları yanında dokunma ve hatta koku kanallarına bile hitap edebilen, karmaşık araçlarla medya artık hayatımızın vazgeçilmez bir unsuru durumuna gelmiştir. Elbette gelişen teknolojik araçların etkisiyle bireylerin gün içinde maruz kaldığı veri miktarı da artmaktadır. Bu durum, adeta mesaj bombardımanı altındaki bireylerin bunları etkili ve hızlı ayırt edip anlamlandırmasını gerekli kılmaktadır. Medya okuryazarlığı eğitiminin gerekliliği bu noktada daha iyi anlaşılmalıdır.

Alandaki kaynaklar incelendiğinde medya okuryazarlığı üzerine yapılmış akademik çalışmaların bir hayli fazla olduğu ancak bu olgunun eğitimine odaklanan çalışmalarda durumun böyle olmadığı görülmektedir. Elimizdeki eser yoluyla medya okuryazarlığı eğitiminin tarihi seyri ortaya konduktan sonra temel eğitimden başlayıp yükseköğretim sonuna kadar devam eden süreçte bireylerin bu alanda hangi becerilerin nasıl kazandırılacağına dair kuram ve uygulamaya dayalı içerikler sunulmaya çalışılmıştır.

Eserin medya okuryazarlığı eğitimi ile ilgilenen öğretmen adayları, öğretmenler ve araştırmacılar için yararlı olması dileğiyle...

AKADEMİK YAYINLIK

www.nobel yayin.com

nobel yayin | nobelkitap.com | nobelcocuk.com | nobelcocukyayin.com

QR

ISBN

9 786254 276989

www.nobel.com

E-KITAP

Kitap

Kitap

Kitap

Kitap

Kitap

Kitap

MEDYA OKURYAZARLIĞI EĞİTİMİ

EDITÖRLER: İSMAİL YAVUZ ÖZTÜRK - SERKAN SAY

MEDYA OKURYAZARLIĞI EĞİTİMİ

Editörler

Doç. Dr. İsmail Yavuz Öztürk

Doç. Dr. Serkan Say

MEDYA OKURYAZARLIĞI EĞİTİMİ

Editörler: Doç. Dr. İsmail Yavuz Öztürk - Doç. Dr. Serkan Say

Yayın No.: 4559

Beşeri Bilimler / İletişim No.: 141

ISBN: 978-625-427-698-9

E-ISBN: 978-625-427-697-2

Basım Sayısı: 1. Basım, Aralık 2022

© Copyright 2022, NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM DANIŞMANLIK TİC. LTD. ŞTİ. SERTİFİKA NO.: 40340

Bu baskının bütün hakları Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.ne aittir.

Yayınevinin yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Nobel Akademik Yayıncılık, 2011 yılından beri "tanınmış uluslararası yayınevi" statüsündedir.

Genel Yayın Yönetmeni: Nevzat Argun -nargun@nobelyayin.com-

Genel Yayın Koordinatörü: Gülfem Dursun -gulfem@nobelyayin.com-

Sayfa Tasarım: Samet Tekin -samet@nobelyayin.com-

Redaksiyon: Mine Metin -mine@nobelyayin.com-

Kapak Tasarım: Mervin Selda Adal -mervin@nobelyayin.com-

Görsel Tasarım Uzmanı: Mehtap Yürümez -mehtap@nobelyayin.com-

Kütüphane Bilgi Kartı

Öztürk, İsmail Yavuz., Say, Serkan.

Medya Okuryazarlığı Eğitimi / Editörler: İsmail Yavuz Öztürk - Serkan Say

1. Basım, XII + 274 s., 16,5x24 cm. Kaynakça var, dizin yok.

ISBN: 978-625-427-698-9

E-ISBN: 978-625-427-697-2

1. Medya Okuryazarlığı 2. Eğitim

Genel Dağıtım

ATLAS AKADEMİK BASIM YAYIN DAĞITIM TİC. LTD. ŞTİ.

Adres: Bahçekapı Mh. 2465 Sk. Oto Sanayi Sitesi No:7 Bodrum Kat, Şaşmaz/ANKARA

Telefon: +90 312 278 50 77 - **Faks:** 0 312 278 21 65

Sipariş: siparis@nobelyayin.com- **E-Satış:** www.nobelkitap.com - esatis@nobelkitap.com
www.atlaskitap.com - info@atlaskitap.com

Dağıtım ve Satış Noktaları: Alfa, Kırmızı Kedi, Arkadaş, D&R, Dost, Kika, Kitapsan, Nezih, Odak, Pandora, Prefix, Remzi

Baskı ve Cilt: Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Tic. Anonim Şirketi / Sertifika No.: 46519

Beytepe Köy Yolu No.: 3 06800 Bilkent-Çankaya/ANKARA

BÖLÜM YAZARLARI

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE MEDYA OKURYAZARLIĞI EĞİTİMİNİN TARİHİ

Serdar Akbulut - Manisa Celal Bayar Üniversitesi ORCID: 0000-0002-5809-1481

TEMEL EĞİTİMDE MEDYA OKURYAZARLIĞI EĞİTİMİ

Kadir Kaplan - Bayburt Üniversitesi ORCID: 0000-0001-7901-1025

YÜKSEKÖĞRETİMDE MEDYA OKURYAZARLIĞI EĞİTİMİ

Serdar Akbulut - Manisa Celal Bayar Üniversitesi ORCID: 0000-0002-5809-1481

Eylem Ezgi Ahıskalı - Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi

ORCID: 0000-0003-4471-8228

ÇOCUKLARIN MEDYA İLE İLİŞKİLERİNDE TEMEL SORUNLAR

Emine Ela Şimşek - Akdeniz Üniversitesi ORCID: 0000-0002-1091-6333

MEDYA OKURYAZARLIĞI EĞİTİMİNDE OKUL VE AİLENİN ROLÜ

Abdullah Atan - Pamukkale Üniversitesi ORCID: 0000-0003-4828-8747

ÇOCUKLARA MEDYA ALANINDAKİ MESLEKLERİN TANITIMI

Mustafa Erol - Yıldız Teknik Üniversitesi ORCID: 0000-0002-1675-7070

Ahmet Erol - Pamukkale Üniversitesi ORCID: 0000-0002-7538-952X

ÇOCUKLARA MEDYA ALANINDAKİ BİREYSEL VE TOPLUMSAL SORUMLULUKLARIN BENİMSETİLMESİ

Eylem Ezgi Ahıskalı - Balıkesir Üniversitesi ORCID: 0000-0003-4471-8228

ÇOCUKLARA DOĞRU VE GÜVENİLİR MEDYA İÇERİKLERİNE ERİŞEBİLME BECERİSİNİN KAZANDIRILMASI

Ati Merç - Pamukkale Üniversitesi ORCID 0000-0002-5159-616

ÇOCUKLARA KÜLTÜR ENDÜSTRİSİ OLARAK MEDYANIN YERİ VE İŞLEVİNİN KAVRATILMASI

Gökhan Güneş - Mersin Üniversitesi ORCID: 0000-0002-8923-3315

ÇOCUKLARA MEDYA İLE İKNA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN KAVRATILMASI

Hatice Vargelen Akcin - Aksaray Üniversitesi ORCID: 0000-0001-8935-7417

Kayhan İnan - Amasya Üniversitesi ORCID: 0000-0002-7438-0742

ÇOCUKLARA MEDYA ALANINDAKİ MESLEKLERİN TANITIMI

Mustafa Erol - Ahmet Erol

Giriş

Çocuklar küçük yaşlardan itibaren gözlem yapabilme, tahmin edebilme, basit deneyler yapabilme, araştırma yapabilme, veri toplayabilme ve neyin mantıklı olduğunu anlayabilme kapasitesine sahiptirler (McClure ve diğerleri, 2017). Bu yaşlardan itibaren öğretmenler çocukların bu becerilerini geliştirme adına problem çözme, bilimsel düşünme ve akıl yürütme gibi eğitim aktiviteleri planlayabilirler (Yelland ve diğerleri, 2017). Çünkü iyi planlanmış etkinlikler ve öğrenme deneyimleri hem çocuklar hem de öğretmenler için öğrenmeyi eğlenceli, anlamlı ve verimli kılmaktadır (Kostelnik, Soderman, Phipps Whiren ve Rupiper, 2019). Öğrenmeyi anlamlı ve kalıcı kılma adına ise çağdaş öğrenme ve öğretmen yaklaşımları ön plana çıkmaktadır. Özellikle STEM eğitimi sunmuş olduğu bütüncül öğrenme yapısı ile çocukları çok yönlü geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Küçük çocuklar STEM alanlarına içsel doğaları gereği meraklıdır. Çocuklar gözlem, keşif ve deney yoluyla bilgiyi inşa ederler, meraklı ve yaratıcı düşünürler. Öğretmenler ise, bu kritik becerileri geliştirerek çocukların öğrenme ortamlarını planlar ve düzenlerler. Çocuklar genellikle dünya hakkında doğal bir merak ve kendi kendilerine öğrenme konusunda bir kapasiteye sahip olmalarının yanında, becerilerini geliştirebilmek için yetişkin yardımına (yakınsak gelişim alanı) ihtiyaç duymaktadırlar (Early Childhood STEM Working Group, 2017). Bu açıdan öğretmenlerin dijital dönüşüm ile yeni meslekler ve geleneksel mesleklerin çağa ayak uydurma süreçleri hakkında çocuklara anlamlı deneyimler sunması önemlidir.

Dijital teknoloji ve bu teknolojinin sunmuş olduğu fırsatlar geleneksel meslekleri de değişime itmektedir. Dijital ortamda söz sahibi olmayan kurumlar diğer kurumların oldukça gerisinde kalabilmektedirler. Bu açıdan kurumların ihtiyaç duyduğu kalifiyeli insanların yetişmesinde erken yaşlardan itiba-